

XÂY DỰNG HÀNH VI VĂN HÓA HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM KIÊN GIANG MỘT CÁCH TÍCH CỰC, CHỦ ĐỘNG VÀ SÁNG TẠO

Lý Văn Thạch
Trường Cao đẳng Sư phạm Kiên Giang
Email: lvthach@cds pkg.edu.vn

Tóm tắt: Trường sư phạm là nơi đào tạo nhà giáo tương lai để sinh viên sau khi ra trường trở thành những người có kiến thức, có kỹ năng nghề nghiệp và những phẩm chất đạo đức đúng mực. Để có thể thực hiện nhiệm vụ nghề nghiệp, sinh viên sư phạm cần phải phát triển năng lực học tập, học suốt đời đáp ứng những yêu cầu của xã hội về giáo dục. Đồng thời, họ phải là tấm gương sáng về hành vi, cách ứng xử trong học tập để học sinh noi theo. Hành vi văn hóa học tập chính là phương tiện để họ thực hiện sứ mạng đó. Bài viết đề cập đến việc đề xuất một số các biện pháp cần làm hiện nay để xây dựng hành vi văn hóa học tập của sinh viên một cách tích cực, chủ động, sáng tạo tại trường Cao đẳng Sư phạm Kiên Giang nhằm góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường.

Từ khóa: văn hóa, hành vi văn hóa học tập, sinh viên, hành vi văn hóa học tập tích cực

BUILDING THE LEARNING CULTURE BEHAVIOR OF STUDENTS AT KIEN GIANG COLLEGE OF EDUCATION IN A POSITIVE, ACTIVE, AND CREATIVE WAY

Ly Van Thach
Kien Giang College of Education
Email: lvthach@cds pkg.edu.vn

Abstract: Teacher training schools are where future educators are cultivated so that students, upon graduation, become individuals with knowledge, professional skills, and appropriate moral qualities. In order to fulfill their future professional duties, teacher training students need to develop learning abilities and lifelong learning skills to meet societal educational demands. At the same time, they must serve as role models for students in behavior and attitudes toward learning. Learning culture behavior is the means through which they carry out this mission. This article discusses the proposed measures to build the learning culture behavior of students in a positive, active, and creative manner at Kien Giang College of Education, aiming to contribute to the enhancement of the school's training quality.

Keywords: Culture, learning culture behavior, students, positive learning culture behavior.

Nhận bài: 16/02/2025

Phản biện: 05/03/2025

Duyệt đăng: 08/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Một trong ba khâu đột phá được xác định trong Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 – 2030 của nước ta là “Tiếp tục phát triển toàn diện nguồn nhân lực, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo gắn với khơi dậy khát vọng phát triển đất nước, lòng tự hào dân tộc, ý chí tự cường và phát huy giá trị văn hóa, con người Việt Nam”. Giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống, hoàn thiện nhân cách cho người học luôn được Đảng, Nhà nước ta, cán bộ quản lý giáo dục quan tâm Văn hóa nhà trường là một trong những yếu tố quan trọng để rèn luyện nhân cách và giáo dục thế hệ trẻ. Trong xu thế đổi mới giáo dục và đào tạo hiện nay, hành vi văn hóa học tập có vai trò quan trọng đối với người học trong việc đáp ứng những yêu cầu đa dạng và thay đổi của hoạt động học tập, giúp người học phát triển chất lượng học tập bền vững, chuẩn bị cho người học những yếu tố cần thiết của nhân cách nhà giáo tương lai, góp phần xây dựng môi trường học tập lành mạnh, tích cực.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Văn hóa học tập và Hành vi văn hóa học tập

2.1.1. Văn hóa học tập

Mỗi con người, mỗi tổ chức muốn phát triển thì trong quá trình tồn tại của mình đều phải tiến hành hoạt động học tập để chiếm lĩnh kinh nghiệm xã hội của con người. Có thể hiểu, văn hóa học tập là những giá trị cơ bản, chuẩn mực quy định cách thức mà người học hành xử trong quá trình học tập, sau quá trình học tập nhằm góp phần nâng cao tri thức, kỹ năng của bản thân góp phần thực hiện nhiệm vụ của nhà trường và đáp ứng yêu cầu của xã hội. Nói đến văn hóa học tập là nói đến tinh thần học hỏi, mục đích học tập, động cơ và nề nếp học tập, niềm khát khao tiếp cận những điều mới

2.1.2. Hành vi văn hóa học tập

Hành vi văn hóa học tập là cách ứng xử có ý thức được thúc đẩy bởi động cơ học tập đúng đắn thể hiện những giá trị tốt đẹp của con người trong các mối quan hệ của người học trong quá trình học tập, vừa phù hợp với chuẩn mực xã hội, vừa là

mẫu mực có tác dụng giáo dục, thuyết phục người khác thực hiện theo. Có thể hiểu, hành vi văn hóa học tập là cách ứng xử có ý thức mang tính chất ổn định, bền vững, biểu thị những giá trị tốt đẹp phù hợp với chuẩn mực xã hội trong các mối quan hệ của người học trong quá trình học tập.

2.1.3. *Giáo dục hành vi văn hóa học tập*

Giáo dục hành vi văn hóa học tập là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của nhà giáo dục đến người học, thông qua việc tổ chức hợp lý các loại hình hoạt động học tập và rèn luyện cho người học, nhằm hình thành và phát triển ở người học nhận thức đúng đắn và tình cảm tích cực đối với hành vi văn hóa học tập, có nhu cầu và tính sẵn sàng học tập, có thói quen và kỹ năng thực hiện hành vi văn hóa học tập.

Xây dựng hành vi văn hóa học tập cho người học có vai trò to lớn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ giáo dục, đào tạo của nhà trường, cụ thể:

- Đây là con đường góp phần thực hiện mục tiêu phát triển toàn diện nhân cách người học. Hành vi văn hóa học tập khi đã trở thành thói quen trong học tập sẽ giúp người học không ngừng tự hoàn thiện bản thân, hình thành và phát triển năng lực học tập- nghiên cứu khoa học, năng lực tự học suốt đời.

- Người học không chỉ được bồi dưỡng đầy đủ về nhận thức đối với hành vi văn hóa học tập mà còn được bồi dưỡng nhu cầu và xúc cảm học tập tích cực, hành vi và thói quen ứng xử tích cực trong học tập, biểu hiện được nét đẹp, nét đặc trưng trong nhân cách.

- Xây dựng hành vi văn hóa học tập cho sinh viên là cơ sở vững chắc để nhà trường xây dựng môi trường giáo dục chuyên nghiệp trở thành môi trường học tập lành mạnh, khoa học, thân thiện, học tập có kỷ luật, kỷ cương, tạo nên bản sắc giá trị của nhà trường.

2.2. Một số biện pháp giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên một cách tích cực, chủ động, sáng tạo

2.2.1. *Nâng cao nhận thức về hành vi văn hóa học tập cho sinh viên*

Nhà trường cần xây dựng kế hoạch và tổ chức truyền thông về hành vi văn hóa học tập cho sinh viên. Việc triển khai cần kết hợp đa dạng các loại hình truyền thông cá nhân, truyền thông nhóm, truyền thông đại chúng như: truyền thông sự kiện, tư vấn, tổ chức các buổi gặp gỡ, giao lưu, đối thoại, tập huấn, nói chuyện chuyên đề về hành vi văn hóa học tập, hội thảo, nghe thuyết trình,

diễn đàn học tập, các chuyên mục về giáo dục hành vi văn hóa học tập trên báo, trên trang web, facebook; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về nội dung giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên và giảng viên tham gia, tổ chức các câu lạc bộ như câu lạc bộ “học tốt”, “đọc sách”, “lời hay ý đẹp”, ... để nâng cao nhận thức về giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên. Nhà trường nâng cao nhận thức cho sinh viên về hành vi văn hóa học tập thông qua lồng ghép, tích hợp nội dung giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên vào nội dung một số các học phần mang tính rèn luyện nghiệp vụ trong nhà trường như Tâm lý học, Giáo dục học, Thực hành sư phạm, các học phần về phương pháp chuyên ngành, ...

2.2.2. *Xây dựng môi trường học tập thân thiện, tích cực, lành mạnh trong nhà trường*

Xây dựng môi trường học tập thân thiện, nghiêm túc, tích cực trong trường học là biện pháp nhằm tạo môi trường với những điều kiện thuận lợi để góp phần làm nảy sinh nhu cầu, nuôi dưỡng và duy trì hành vi văn hóa học tập cho sinh viên. Để thực hiện tốt điều này, thiết nghĩ, Nhà trường cần:

Thứ nhất, thực hiện nghiêm túc hệ thống nội quy, quy chế học tập trên lớp. Phát động phong trào xây dựng lớp học văn minh với các yêu cầu cụ thể về vệ sinh lớp học, bảng hiệu, cách bố trí phòng học, bàn ghế, phương tiện dạy và học, bảng tin học tập, trang phục học tập ... phù hợp.

Thứ hai, tạo dựng và khơi dậy phong trào học tập sôi nổi thông qua việc phát động phong trào thi đua học tập giữa các cá nhân, giữa lớp, chi đoàn trong toàn trường như: thi đua học tốt; thi đua nghiêm túc trong kiểm tra, quy chế thi cử; thi đua thực hiện nề nếp học tập, ... có thể gắn liền với các sự kiện, dịp lễ trong năm: chào mừng ngày thành lập trường, ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, ...

Thứ ba, chú trọng các phong trào thi đua rèn luyện nghề nghiệp cần thiết, gắn liền với chuyên ngành đào tạo: nghiệp vụ sư phạm, văn hóa đọc, thiết kế giáo án công nghệ, thiết kế đồ dùng dạy học, tổ chức lễ hội, ...

Thứ tư, giảng viên đa dạng hóa các hoạt động trong giờ dạy nhằm tạo nhiều cơ hội cho SV được hợp tác, trao đổi với nhau và phát huy tính tích cực, chủ động của SV. Đồng thời, các nhiệm vụ học tập cần được thiết kế một cách hợp lý tạo ra những thách thức để sinh viên khám phá, chia sẻ, phản hồi và hỗ trợ lẫn nhau.

Thứ năm, xây dựng tốt các mối quan hệ trong nhà trường, đặc biệt là giảng viên và sinh viên dựa trên định hướng giá trị yêu thương, kính trọng, thân thiện, hợp tác, tự trọng. Giảng viên cần lắng nghe, thấu cảm quan điểm của sinh viên, cởi mở, tôn trọng ý tưởng, câu trả lời của sinh viên.

2.2.3. Sử dụng phương pháp giáo dục kỷ luật tích cực trong tổ chức dạy học các học phần khoa học ở nhà trường

Giảng viên cần phát huy tối đa kỹ thuật và hành vi ứng xử có ảnh hưởng tích cực đến sinh viên khi khen ngợi, nhận xét sinh viên và kết quả học tập của sinh viên; tiếp nhận hành vi của sinh viên; lắng nghe, nêu yêu cầu hay giao nhiệm vụ cho sinh viên một cách cụ thể; quản lý, giám sát quá trình học tập của sinh viên, cần tránh những hành vi mang tính cưỡng chế, chê bai, chỉ trích,...

2.2.4. Tổ chức rèn luyện hành vi văn hóa học tập cho sinh viên trong các hoạt động học tập và trải nghiệm

Tổ chức cho sinh viên rèn luyện hành vi văn hóa học tập gắn liền với thực hiện nhiệm vụ học tập trong từng môn học. Hình thức phát huy vai trò của giảng viên phụ trách học phần. Giảng viên cần nghiêm khắc yêu cầu và sát sao trong việc thực hiện nội quy học tập của sinh viên trong từng giờ lên lớp, có sự ghi nhận, đánh giá, nhận xét người học sau mỗi buổi học, bài học. Trong quá trình triển khai nội dung học tập, giảng viên cần tăng cường sử dụng các phương pháp dạy học tích cực, phát huy cao độ sự tham gia của sinh viên

trong quá trình học như: tổ chức cho sinh viên thảo luận nhóm, thực hành theo nhóm nhằm phát triển ở sinh viên hành vi văn hóa hợp tác, chia sẻ trong học tập.

2.2.5. Thường xuyên kiểm tra, đánh giá quá trình thực hiện hành vi văn hóa học tập trong sinh viên

Nhà trường cần có những biện pháp kiểm tra sinh viên thực hiện nội quy, quy chế học tập một cách hiệu quả; thực hiện nhiệm vụ học tập trong từng học phần; thực hiện các chuẩn mực hành vi giao tiếp, ứng xử học tập thông qua việc kết hợp nhiều hình thức kiểm tra như kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kỳ, kiểm tra sau hoạt động; Tùy theo nội dung hành vi được kiểm tra để tiến hành phối hợp các lực lượng giáo dục.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế hiện nay, giáo dục giá trị văn hóa cho thế hệ trẻ nói chung và sinh viên nói riêng là một việc làm vô cùng cần thiết. Thực hiện hành vi văn hóa học tập là con đường giúp sinh viên tự rèn luyện và hoàn thiện nhân cách, bồi dưỡng hứng thú học tập, nâng cao chất lượng và tính chủ động, tích cực, sáng tạo trong học tập. Để xây dựng hành vi văn hóa học tập của sinh viên nói riêng, văn hóa nhà trường nói chung đạt hiệu quả cần có sự vào cuộc của các tổ chức quản lý, Đoàn thể, sự nỗ lực của tất cả thành viên Nhà trường, đặc biệt là sự chủ động, ý thức rèn luyện, tích cực từ chính bản thân mỗi sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Hoàng Anh (2012). *Giáo dục với hình thành và phát triển nhân cách sinh viên*. NXB Chính trị Quốc gia. Hà Nội.
- [2] Vũ Thị Thúy Hằng (2013). *Một số nội dung giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên trường Đại học Sư phạm- Đại học Thái Nguyên*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ trang 79 – 84.
- [3] Đặng Thành Hưng (2016). *Văn hóa tổ chức và văn hóa nhà trường trong quản lý giáo dục*. Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, số 124, tr 10 – 15.
- [4] Nguyễn Thị Hạnh Ngọc (2021). *Giáo dục hành vi văn hóa học tập cho sinh viên – Cốt lõi của xây dựng văn hóa học đường*. Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Hội thảo Giáo dục Việt Nam 2021, tr 231 – 237.